



Główny Inspektor Sanitarny

JN.ZN.051.44.2025
Warszawa, 23 września 2025 r.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Główny Inspektor Sanitarny¹, po rozpatrzeniu petycji z 11 września 2025 r. [REDACTED]
[REDACTED]² w sprawie zdrowia Polaków związanego z żywnością, działając na podstawie art. 10 ust. 1 i 13 ust. 1 oraz 15 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach³ zawiadamia, że przedmiotowa petycja **nie zasługuje na uwzględnienie**.

UZASADNIENIE

Na wstępie należy zaznaczyć, że informacje zawarte w obecnie złożonej petycji, zostały już w części przedstawione Wnoszącej w odpowiedzi na petycję nr 518/2025 (PW/8/25).

Podstawowe wymagania dotyczące znakowania żywności, w tym wykaz danych szczegółowych, których podanie jest obowiązkowe, zostały określone w rozporządzeniu (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...)⁴.

Ponadto, w Polsce, wymagania dotyczące znakowania żywności określają:

- ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia⁵;
- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych⁶ oraz
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych⁷.

Odnosząc się do pytania pierwszego, tj. „przy warzywach i owocach świeżych np. w 100 gramach, jednym produkcie winna być informacja o: cukrze, błonniku, jony np. potas, kaloryczność”. Obecne przepisy prawa żywnościowego (rozporządzenie UE nr 1169/2011) umożliwiają podawanie informacji o wartości odżywczej w odniesieniu do żywności

¹ Dalej: „GIS”.

² Dalej: „Wnosząca”.

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 870, dalej: „ustawa o petycjach”.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EEG, dyrektywy Rady 90/496/EEG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18-63 ze zm.), dalej: „Rozporządzenie (UE) nr 1169/2011”.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1448

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1980.

⁷ Dz. U. z 2015 r. poz. 29, ze zm.



nieopakowanej na zasadzie dobrowolności. Wówczas informacja taka może się ograniczać jedynie do:

- a) wartości energetycznej; lub
- b) wartości energetycznej oraz ilości tłuszczu, kwasów tłuszczowych nasyconych, cukrów oraz soli.

Natomiast w przypadku żywności opakowanej podanie informacji o wartości odżywczej jest obowiązkowe. Niemniej jednak istnieje kilkanaście grup środków spożywczych (wymienionych w załączniku V), dla których rozporządzenie UE nr 1169/2011 przewidziało zwolnienie z tego obowiązku, należą do nich m.in. produkty nieprzetworzone, które zawierają pojedynczy składnik lub pojedynczą kategorię składników.

Departament nie uznaje za zasadne wymaganie obowiązkowego podawania informacji o wartości odżywczej w odniesieniu do warzyw i owoców. Dostępne są bowiem zarówno wydania książkowe, jak też elektroniczne bazy danych o wartości odżywczej różnych produktów spożywczych, jak również różne aplikacje i programy komputerowe, które mogą być wykorzystywane przez konsumentów zainteresowanych zawartością składników odżywczych w diecie. Przykładem mogą być publikacje i bazy danych dostępne na stronie internetowej Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – Państwowego Instytutu Badawczego.

Wprowadzenie w Polsce przepisów krajowych zobowiązujących przedsiębiorców do podawania informacji o wartości odżywczej warzyw i owoców mogłoby się okazać dla wielu – szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw – obowiązkiem trudnym i kosztownym do spełnienia. Zawartość składników odżywczych może być zmienna i może zależeć od takich czynników jak gatunek, sposób hodowli i uprawy, warunki klimatyczne. Dotyczy to nie tylko owoców i warzyw, ale też innych w surowcach takich jak np. mięso, ryby, mleko. Dlatego też koncepcja wprowadzenia obowiązkowej informacji na owocach i warzywach mogłaby wiązać się z koniecznością przeprowadzania wielokrotnych analiz w celu uzyskania wiarygodnej informacji o średnich wartościach składników odżywczych.

W zakresie odpowiedzi na pytanie drugie, dotyczące produktów zawierających: konserwanty, sztuczne barwniki, wzmacniacze smaku, spulchniacze itd. oznaczone kodem "E" na produkcie winna być definicja (skąd pochodzi, co powoduje w nadmiarze u dzieci, dorosłych, zwierząt) oraz informację o alergenach i alergenach krzyżowych np. jabłko - brzoza - refluks. Informacje dotyczące części pierwszej zapytania znajdują się w odpowiedzi na petycję nr 518/2025 (PW/8/25), w szczególności dotyczy to oznakowania produktów zawierających dodatki do żywności oraz obowiązku zamieszczania w oznakowaniu dodatkowych informacji dotyczących wpływu na zdrowie.

Ponadto należy dodatkowo wskazać, że proces dopuszczania substancji dodatkowych do spożycia przez ludzi jest bardzo skomplikowany, a jednym z najważniejszych kryteriów jest ocena bezpieczeństwa substancji dodatkowej pod kątem zdrowia konsumenta. W Unii Europejskiej oceny tej dokonuje Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności⁸. EFSA przy dokonywaniu oceny bezpieczeństwa substancji dodatkowych opiera się na wynikach najnowszych badań toksykologicznych, chemicznych i biologicznych. Akceptację

⁸ Dalej: „EFSA”.

uzyaskują substancje, które zostały poddane wszechstronnym badaniom toksykologicznym, a ich wyniki nie budzą zastrzeżeń. W oparciu o wyniki badań ustanawia się poziomy stosowania określonej substancji dodatkowej oraz określa się akceptowalne, dzienne pobranie⁹ substancji. Wartość ta oznacza ilość substancji (wyrażonej w mg/kg masy ciała człowieka/dzień), która może być pobrana przez człowieka ze wszystkich źródeł przez całe życie bez szkody dla zdrowia i życia człowieka. Zazwyczaj wartość dziennego pobrania jest ok. 100-krotnie niższa od ilości substancji, przy której nie obserwowano negatywnego wpływu na organizmy zwierząt doświadczalnych. Pobranie danej substancji dodatkowej z żywnością nie może przekraczać wartości ADI.

W Unii Europejskiej na podstawie opinii EFSA, w ramach zarządzania ryzykiem, Komisja Europejska przy współudziale państw członkowskich ustala maksymalne dopuszczalne poziomy dla poszczególnych substancji dodatkowych w środkach spożywczych. Następnie jest opracowywany i zatwierdzany odpowiedni akt prawny – aktualnie jest to Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności.

Ponadto należy zaznaczyć, że w produkcji żywności mogą być stosowane tylko takie dozwolone substancje dodatkowe, które spełniają wymagania rozporządzenia Komisji (UE) nr 231/2012 z dnia 9 marca 2012 r. ustanawiającego specyfikacje dla dodatków do żywności wymienionych w załącznikach II i III do rozporządzenia nr 1333/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁰.

Dodatkowo przepisy prawne nie nakładają obowiązku stosowania substancji dodatkowych w produkcji żywności. W związku z tym, to przedsiębiorca na zasadzie dobrowolności podejmuje decyzje o użyciu do produkcji żywności substancji dodatkowych, co powinno być uzasadnione określonym procesem technologicznym.

Ponadto podkreślenia wymaga, że substancje dodatkowe, takie jak barwniki, konserwanty, wzmacniacze smaku, substancje słodzące czy emulgatory mogą być stosowane w produkcji żywności na zasadach określonych w obowiązujących przepisach, a ich stosowanie zgodnie z tymi przepisami nie stanowi zagrożenia dla zdrowia konsumenta w świetle dostępnych wyników badań naukowych.

Natomiast kwestia obowiązkowego podawania informacji o alergenach zarówno żywności opakowanej (art. 9 i art. 21) jak i nieopakowanej (art. 44) została już uregulowana na poziomie unijnym - w rozporządzeniu (UE) nr 1169/2011, jak również krajowym, w § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych¹¹.

Substancje lub produkty powodujące alergie lub reakcje nietolerancji, które zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011, przedsiębiorca ma obowiązek podawać, zostały wymienione w załączniku II do rozporządzenia. Wykaz ten powstał na podstawie opinii naukowych przyjętych przez EFSA i zawiera 14 alergenów w tym też te, które są rekomendowane do informowania w oznakowaniu i prezentacji żywności przez

⁹ Dalej: „ADI”.

¹⁰ Dz. Urz. UE L 83 z 22.03.2012, str. 1, ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 29, ze zm., dalej: „Rozporządzenie MRiRW”.

Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa oraz Światową Organizację Zdrowia.

Zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 informacje o substancjach powodujących alergię i reakcje nietolerancji są podawane w wykazie składników za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego od reszty składników (np. za pomocą czcionki, stylu, koloru). W przypadku braku wykazu składników informację o alergenach poprzedza słowo „zawiera” po którym podana jest nazwa składnika alergennego wymienionego w załączniku II tego rozporządzenia.

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 wykaz składników obejmuje wszystkie składniki środka spożywczego, w malejącej kolejności ich masy w momencie użycia składników przy wytwarzaniu tego środka spożywczego. Dlatego też będą w nim wymienione również inne składniki, które mogą powodować różne alergię krzyżowe u konsumentów (np. uczulonych na pyłki drzew). Reasumując, konsument posiadający wiedzę o swoich alergiach i nietolerancjach pokarmowych, czytając wykaz składników może dokonać świadomego i bezpiecznego wyboru przy kupowaniu żywności.

Odnosząc się natomiast do pytania trzeciego „każde mięso, wędlina, szynka winna mieć swój wymieniony skład na stanowisku mięsnym, a ponadto być zapakowana w papier spożywczy zawierający skład danego sprzedawanego produktu.”

Kwestia informowania konsumentów o wykazie składników w przypadku środków spożywczych nieopakowanych została już uregulowana w przepisach krajowych.

Przepisy § 19 ust. 1 rozporządzenia MRiRW wskazują, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.:

- wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (tj. wszelkich substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji).

Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia MRiRW, informacje te podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom. Konsument ma prawo przed podjęciem decyzji o zakupie żywności zapoznać się ze składem żywności, w tym m.in. z ewentualnymi alergenami obecnymi w produkcie.

Dodatkowe dostarczanie informacji o składzie produktów na ich ochronnym opakowaniu wymaga dokładnej analizy i konsultacji, w tym z uwzględnieniem aspektów technicznych takiego rozwiązania i ochrony środowiska. Taki wymóg mógłby ograniczyć dostępność produktów sprzedawanych „na wagę” (w przypadku dużych kosztów zaopatrzenia punktów sprzedaży w sprzęt drukujący) oraz spowodować wzrost kosztów takich produktów. Mając na uwadze powyższe, GIS uznał żądanie zawarte w petycji za niezasadne.

Paweł Grzesiowski
Główny Inspektor Sanitarny
/dokument podpisany elektronicznie/

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Klauzula informacyjna Głównego Inspektora Sanitarnego z siedzibą w Warszawie dla interesantów (petentów) i uczestników postępowania administracyjnego

1. W celu realizacji wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych, w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.) – dalej: „RODO”, Główny Inspektor Sanitarny z siedzibą w Warszawie informuje, że jest administratorem Pani/Pana danych osobowych w rozumieniu art. 4 pkt 7) RODO.

2. Z Głównym Inspektorem Sanitarnym z siedzibą w Warszawie (ul. Targowa 65, 03-729 Warszawa) – dalej: „Administrator”, można skontaktować się:

- a. drogą tradycyjną, kierując korespondencję na adres: Główny Inspektorat Sanitarny, ul. Targowa 65, 03- 729 Warszawa,
- b. drogą elektroniczną, kierując wiadomość poczty elektronicznej na adres: inspektorat@sanepid.gov.pl
- c. telefonicznie, pod numerem (+48) 22 34 53 300,

d. za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej na platformie ePUAP: GIS/skrytka

3. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym można kontaktować się w sprawach

dotyczących ochrony danych osobowych oraz realizacją praw z tym związanych:

- a. drogą elektroniczną, kierując wiadomość poczty elektronicznej na adres: iod@sanepid.gov.pl
- b. drogą tradycyjną, kierując korespondencję na adres: Główny Inspektorat Sanitarny, ul. Targowa 65, 03-729 Warszawa (z dopiskiem: „Inspektor Ochrony Danych”).

4. Pani/Pana dane osobowe, w zależności w jakiej roli Pani/Pan występuje (składający:

wniosek/skargę/ petycję, uczestnik postępowania) mogą być przez Administratora

przetwarzane w celach następujących i w oparciu o następujące podstawy prawne:

- a. w celu rozpatrzenia petycji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach i wypełniania obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze - podstawa prawna przetwarzania: art. 6 ust. 1 lit. c) RODO oraz art. 9 ust. 2 lit g) RODO,
- b. w celu rozpatrzenia skargi lub wniosku zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego - podstawa prawna przetwarzania: art. 6 ust. 1 lit. c) RODO oraz art. 9 ust. 2 lit g) RODO,
- c. w celu rozpatrzenia wniosku o udzielenie dostępu do informacji publicznej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej - podstawa prawna przetwarzania: art. 6 ust. 1 lit. c) RODO,
- d. w celu realizacji zadań z zakresu administracji publicznej tj. prowadzenia postępowań

administracyjnych, w tym przekazywania informacji, wezwań, przeprowadzania kontroli, czynności sprawdzających, przesłuchań, udostępniania akt, przeprowadzania dowodów w sprawie, wydawania decyzji i postanowień w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego - podstawa prawna przetwarzania: art. 6 ust. 1 lit. c) i e) RODO oraz art. 9 ust. 2 lit g) RODO,

e. w celu prowadzenia korespondencji, w tym bieżącej komunikacji związanej ze sprawą, która Pani/Pana dotyczy, co stanowi prawnie uzasadniony interes Administratora – podstawa prawna przetwarzania: art. 6 ust. 1 lit. f) RODO,

f. w celu podejmowania obrony przed roszczeniami lub dochodzenia roszczeń, co stanowi realizację prawnie uzasadnionych interesów Administratora – podstawa prawna przetwarzania: art. 6 ust. 1 lit. F RODO),

g. w celu przechowywania danych dla celów archiwizacyjnych, w tym na potrzeby podejmowania obrony przed potencjalnymi roszczeniami oraz na potrzeby wykazywania prawidłowości spełnienia obowiązków prawnych spoczywających na Administratorze, co stanowi realizację prawnie uzasadnionego interesu Administratora – podstawa prawna przetwarzania: art. 6 ust. 1 lit. f) oraz art. 9 ust. 2 lit. f) RODO.

5. Odbiorcami danych osobowych mogą być podmioty współpracujące, w tym realizujące na rzecz Administratora lub Skarbu Państwa-Głównego Inspektoratu Sanitarnego usługi, w szczególności usługi techniczne i organizacyjne (np. doradcy, audytorzy, podmioty świadczące usługi IT, usługi serwisowe) oraz podmioty uprawnione do ich otrzymania na podstawie przepisów prawa.

6. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane:

a. przez czas wykonywania przez Administratora obowiązków wynikających z przepisów prawa,

b. przez okres niezbędny do udokumentowania przez Administratora przed organami administracji publicznej, w tym organem nadzoru w zakresie ochrony danych osobowych, prawidłowości spełnienia obowiązków prawnych na Administratorze spoczywających,

c. w celach archiwizacyjnych, w tym na potrzeby podejmowania obrony przed potencjalnymi roszczeniami oraz gdy dotyczy to historii prowadzonej korespondencji i udzielanych odpowiedzi na zgłaszane zapytania – nie dłużej niż przez wynikający z przepisów kodeksu cywilnego okres przedawnienia roszczeń i przez okres niezbędny do udokumentowania przez Administratora przed organami administracji publicznej prawidłowości spełnienia obowiązków prawnych na nim spoczywających,

d. w celach prowadzenia korespondencji – przez czas realizacji przez Administratora takich działań lub do czasu złożenia sprzeciwu wobec przetwarzania danych lub do momentu stwierdzenia dezaktualizacji danych.

7. Posiada Pani/Pan prawo do żądania od Administratora dostępu do treści swoich danych, prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, na zasadach i w przypadkach przewidzianych w przepisach RODO.

8. W przypadku, gdy podstawą przetwarzania danych osobowych jest realizacja przez Administratora prawnie uzasadnionych interesów (o których mowa powyżej), na zasadach i w przypadkach przewidzianych w przepisach RODO przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia

do Administratora w dowolnym momencie sprzeciwu wobec przetwarzania danych z przyczyn związanych z Pani/Pana szczególną sytuacją.

9. Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, że przetwarzanie przez Administratora Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy RODO.

10. Podanie danych osobowych w celach:

- a. wynikających z przepisów prawa jest obligatoryjne na podstawie przepisów prawa,
- b. w pozostałych przypadkach jest dobrowolne jednakże niezbędne do udzielenia odpowiedzi na Pani/Pani wniosek/petycję/skargę/zapytanie.

11. Dane osobowe nie są przetwarzane w sposób zautomatyzowany, który jednocześnie mógłby prowadzić do podejmowania wobec Pani/Pana decyzji wywołującej skutki prawne lub w podobny sposób istotnie wpływać na Pani/Pana sytuację.

12. Dane osobowe nie są przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy tj. do państwa trzeciego ani organizacji międzynarodowej w rozumieniu RODO.